

Datum
2021-12-07Dnr
170/2021
Er beteckning
Fi2021/03225Finansdepartementet
103 33 Stockholm
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Höjd omsättningsgräns för mervärdesskattebefrielse

IFAU har läst promemorian med utgångspunkt i vårt uppdrag att följa upp och utvärdera arbetsmarknads- och utbildningspolitik samt arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen.

- IFAU tillstyrker den föreslagna höjningen av omsättningsgränsen för befrielse från mervärdesskatt.
- IFAU menar att det finns forskning som indikerar att regeringen underskattar företagens administrativa kostnader.

Rimligt att höja omsättningsgränsen

I en majoritet av OCED-länder undantas företag med låg omsättning från mervärdesskatt. Sverige saknade länge en omsättningsgräns, men sedan 2017 är företag med en omsättning under 30 000 kronor undantagna från moms. Det är för närvarande den lägsta omsättningsgränsen i hela OECD, om man bortser från de fem länder som fortfarande momsbelägger alla företag oberoende av omsättning.¹

Vår samlade bedömning är att det är rimligt att höja omsättningsgränsen. En gräns på 80 000 kronor är fortfarande låg i ett internationellt perspektiv, och det är mycket små verksamheter som påverkas. Vi delar regeringens bedömning att arbetsmarknadseffekterna av förslaget antagligen är marginella. En viktig poäng med reformen skulle vara att möjliggöra regelförenklingar även i andra avseenden, se analysen i SOU 2021:55.

Vi kan inte bedöma hur hög omsättningsgräns EU-rätten tillåter, men vi noterar att den i Finland nyligen höjts till 15 000 euro.²

På senare år har omsättningsgränsen för momsplikt rönt betydande uppmärksamhet i den internationella skattelitteraturen. Keen och Mintz (2004) lämnade ett tidigt teoretiskt bidrag, där de karakteriserade den optimala nivån på tröskeln som en avvägning mellan å ena sidan förlorade skatteintäkter och å

¹ Internationell statistik återfinns på länken <https://www.oecd.org/tax/consumption/vat-gst-annual-turnover-concessions-ctt-trends.xlsx>.

² <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/momsbeskattning/moms-for-ett-litet-foretag/>

andra sidan minskade administrativa kostnader för såväl stat som företagare. De presenterade, under förenklade antaganden, simuleringar som tyder på att det är ändamålsenligt med relativt höga gränser, som undantar en ansevärd andel av företagen från moms.

Ett enkelt sätt att empiriskt fastställa effekten av en omsättningsgräns är att undersöka hur många företag som rapporterar en omsättning vid, eller alldeles under, gränsen. Företagare har ofta två skäl att lägga sig precis vid tröskeln.

För det första ökar skattebetalningen diskontinuerligt om företagen rapporterar en omsättning som marginellt överstiger omsättningsgränsen. För det andra ökar företagarens administrativa kostnad när momsskyldighet inträder.³ Ju större besväret med skatter och administrativt arbete är, desto fler företagare kommer samlas vid, eller strax under, tröskeln.

Risk att den administrativa kostnaden underskattas

Harju m fl. (2019) har levererat en i sammanhanget synnerligen relevant analys av den finska omsättningsgränsen, som uppgick till 8 500 euros under perioden 1995–2015. I Finland har det sedan 2004 också funnits en skattelättnad som dämpar den abrupta skatteökning som plötsligt uppstår när moms ska betalas på hela försäljningen (inte bara på den som överstiger gränsen).

Harju m fl. visar att den ansamling av företag som funnits vid omsättningsgränsen sedan år 2000 endast marginellt påverkats av skattens nivå. Däremot minskade ansamlingen tydligt 2010 när regelverket förenklades och företagens administrativa kostnad minskade. Utifrån företagens faktiska beteende uppskattas företagens administrativa kostnader uppgå till 19 procent av mervärdet, eller 1 300 euro per år och företag.

I föreliggande promemoria beräknas de administrativa kostnaderna till cirka 1 000 svenska kronor, en uppskattning som görs utifrån antaganden om företagarens tidsåtgång för administrativa göromål. IFAU anser att det utifrån tidigare forskning finns en påtaglig risk att företagares administrativa kostnader underskattas med den metod som används i promemorian.

I detta ärende har generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson beslutat. Docent Håkan Selin har varit föredragande

³ Liu m fl. (2021) visar i en analys av omsättningsgränsen i Storbritannien att incitament och beteende skiljer sig beroende på om företag säljer till slutkonsumenter eller företag, en aspekt som diskuteras i promemorian. Den brittiska gränsen är den högsta i OECD – 35 gånger högre än den nuvarande svenska.

Datum
2021-12-07

Dnr
170/2021

Maria Hemström Hemmingsson

Håkan Selin

Referenser

Harju, Jarkko, Tuomas Matikka och Timo Rauhanen (2019) "Compliance costs vs. tax incentives: Why do entrepreneurs respond to size-based regulations?" *Journal of Public Economics* 173, s. 139-164.

Keen, Michael och Jack Mintz (2004) "The optimal threshold for a value-added tax", *Journal of Public Economics* 88(3-4), s. 559-576,

Liu, Li, Ben Lockwood, och Miguel Almunia, Eddy H. F. Tam (2021) "VAT Notches, Voluntary Registration, and Bunching: Theory and U.K. Evidence". *The Review of Economics and Statistics* 103 (1), s.151–164.

SOU 2021:55 "Mikroföretagarkonto – schabloniserad inkomstbeskattning för de minsta företagen. Slutbetänkande av utredningen om förenklade skatteregler för att underlätta och främja egenföretagande." Statens offentliga utredningar, Stockholm.